

Rolnummer 5745
Arrest nr. 166/2014 van 13 november 2014

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 36, § 2, 3°, van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Kortrijk.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters A. Alen en J. Spreutels, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter A. Alen,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 7 november 2013 in zake Maria Wziatka tegen het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 18 november 2013, heeft de Arbeidsrechtbank te Kortrijk de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Houdt artikel 36, § 2, 3°, van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen een schending in van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat het de in § 1 bedoelde termijnen niet van toepassing verklaart op de ontslagen werknemers die het voordeel genieten van een beslissing uitgesproken na verloop van een gerechtelijke procedure, die vóór de sluiting geldig werd ingeleid, en dit voor de bedragen die voortvloeien uit deze beslissing, terwijl de in § 1 bedoelde termijnen wel van toepassing zijn op de ontslagen werknemers die het voordeel genieten van een dading, geldig afgesloten met de voormalige werkgever vóór de sluiting, en dit voor de bedragen die voortvloeien uit deze dading ? ».

Memories zijn ingediend door :

- het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. D. Abbeloos, advocaat bij de balie te Dendermonde;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. V. Pertry, advocaat bij de balie te Brussel.

Bij beschikking van 15 juli 2014 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers E. De Groot en J.-P. Moerman te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 18 augustus 2014 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 18 augustus 2014 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

Maria Wziatka was van 2 december 2000 tot en met 25 september 2009 als arbeidster in dienst van de nv « QOL ». Als niet verkozen kandidaat bij de sociale verkiezingen van 2008 had zij het statuut van beschermde werknemer. Op 25 september 2009 werd zij ontslagen zonder dat de wettelijk bepaalde ontslagprocedure werd nageleefd, waardoor de nv « QOL » haar een beschermingsvergoeding diende te betalen. Het geschil daaromtrent werd in 2010 in der minne geregeld met een dading, volgens welke de nv « QOL » zich ertoe verbond aan Maria Wziatka een eindejaarspremie voor het jaar 2009 te betalen, alsmede een maandelijks forfaitaire vergoeding als inkomensgarantie vanaf 1 oktober 2009 tot en met 31 mei 2018. Die overeenkomst werd nageleefd tot en met juni 2011.

Op 1 juli 2011 werd de nv « QOL » bij vonnis van de Rechtbank van Koophandel te Kortrijk failliet verklaard. De wettelijke sluitingsdatum van de vennootschap werd vastgelegd op 1 augustus 2011. De schuldvordering van Maria Wziatka werd door de curator van het faillissement opgenomen in het bevoorrecht passief voor een bedrag van 37 350 euro.

Vervolgens diende Maria Wziatka bij het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers (hierna : het Sluitingsfonds) een aanvraag in tot tegemoetkoming voor een bedrag van 37 350 euro. Op 13 februari 2012 liet het Sluitingsfonds weten niet tegemoet te kunnen komen omdat aan de arbeidsovereenkomst een einde was gekomen buiten de periode van dertien maanden voorafgaand aan de wettelijke sluitingsdatum van de onderneming.

Op 29 mei 2012 vordert Maria Wziatka voor de Arbeidsrechtbank te Kortrijk de veroordeling van het Sluitingsfonds tot betaling van het voormelde bedrag. Zij verzoekt de Rechtbank om, alvorens ten gronde uitspraak te doen, een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof over artikel 36, § 2, 3°, van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen, dat bepaalt dat de termijn van dertien maanden niet van toepassing is op de ontslagen werknemers die het voordeel genieten van een beslissing uitgesproken na verloop van een gerechtelijke procedure die vóór de sluiting geldig werd ingeleid, en dit voor de bedragen die voortvloeien uit die beslissing. Zij is van oordeel dat die bepaling niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre aan een dading niet dezelfde gevolgen worden verbonden als aan het inleiden van een gerechtelijke procedure.

De Arbeidsrechtbank acht het aangewezen bovenvermelde prejudiciële vraag te stellen aan het Hof.

III. *In rechte*

- A -

A.1. Het Sluitingsfonds, verwerende partij voor het verwijzende rechtscollege, zet uiteen dat het recht op een tegemoetkoming van het fonds in beginsel enkel toekomt aan de werknemers van wie de arbeidsovereenkomst wordt beëindigd in de loop van de dertien maanden voorafgaand aan de wettelijke sluitingsdatum van de onderneming of in de loop van de twaalf maanden die erop volgen. Aldus heeft de wetgever, volgens het Sluitingsfonds, de tegemoetkoming willen beperken tot de werknemers van wie de beëindiging van de arbeidsovereenkomst verband houdt met de sluiting van de onderneming. Het Sluitingsfonds wijst erop dat de in het geding zijnde bepaling voorziet in een uitzondering op de voormelde regel, meer bepaald voor werknemers die het voordeel genieten van een rechterlijke beslissing na een gerechtelijke procedure die vóór de sluiting geldig werd ingeleid.

A.2. Het Sluitingsfonds is van oordeel dat personen die het voordeel genieten van een dading niet kunnen worden vergeleken met personen die het voordeel genieten van een rechterlijke beslissing. Het doet gelden dat een dading een overeenkomst is die is gesloten met het oog op het voorkomen van een gerechtelijke procedure, waarbij alle partijen toegevingen doen. Vermits de sluiting van een onderneming een voorzienbaar risico is, kunnen de partijen bij een dading volgens het Sluitingsfonds daarop anticiperen. Het meent dat een dading fundamenteel verschilt van een rechterlijke beslissing doordat de inhoud van de overeenkomst en het tijdstip waarop ze wordt gesloten noch gerechtelijk noch administratief worden gecontroleerd, waardoor misbruiken niet uit te sluiten zouden zijn. Het Sluitingsfonds doet nog gelden dat een dading ondeelbaar is, geen uitvoerbare kracht heeft en niet tegenstelbaar is aan derden.

A.3. De in het geding zijnde bepaling streeft volgens het Sluitingsfonds wettige doelstellingen na, meer bepaald het beperken van de tegemoetkoming van het fonds tot de werknemers van wie de beëindiging van de arbeidsovereenkomst verband houdt met de sluiting van de onderneming en het bieden van een oplossing aan de werknemers die een gerechtelijke procedure hebben ingeleid die, vanwege de lange duur ervan, pas na het faillissement van de werkgever leidt tot een definitieve beslissing. Het Sluitingsfonds meent daarbij dat een werknemer die een gerechtelijke procedure inleidt van oordeel is dat de werkgever hem eenzijdig en ten onrechte een recht ontzegt, recht dat door een onafhankelijke en onpartijdige rechter kan worden erkend. Aangezien de inhoud van een dading volledig door de partijen wordt bepaald, zou het Sluitingsfonds geen enkele waarborg

hebben dat zijn tegemoetkoming niet zou worden misbruikt door werkgevers en werknemers die te kwader trouw zijn. Het Sluitingsfonds is van oordeel dat de in het geding zijnde bepaling niet onevenredig is ten aanzien van de door de wetgever nagestreefde doelstellingen.

A.4. De Ministerraad is eveneens van oordeel dat personen die rechten putten uit een dading niet vergelijkbaar zijn met personen die rechten putten uit een rechterlijke beslissing. Hij doet gelden dat een dading een overeenkomst is waarbij partijen een gerezen geschil beëindigen of een toekomstig geschil voorkomen door middel van wederzijdse toegevingen, terwijl een rechterlijke uitspraak een beslissing is van de rechterlijke macht waarmee een rechtsgeschil wordt beslecht door toepassing van de wet. Ofschoon zowel een dading als een rechterlijke beslissing als oogmerk hebben op definitieve wijze een geschil tussen partijen te beslechten, dient een dading, volgens de Ministerraad, wegens het private en conventionele karakter ervan op een objectieve wijze te worden onderscheiden van een rechterlijke uitspraak. Hij meent dat een dading niet dezelfde waarborgen biedt als een rechterlijke beslissing omdat die laatste beslissing wordt genomen door een onafhankelijke en onpartijdige rechter met toepassing van de geldende wetgeving. Een dading wordt daarentegen door de partijen vrij gesloten, zonder gerechtelijke of administratieve controle op de inhoud of het tijdstip ervan, waardoor misbruiken niet zouden kunnen worden uitgesloten. In dit kader wijst de Ministerraad erop dat Maria Wziatka, eisende partij voor het verwijzende rechtcollege, volgens de gesloten dading gedurende negen jaar een maandelijkse vergoeding als inkomensgarantie zou ontvangen. Hij meent dat die regeling losstaat van de uitkering van een beschermingsvergoeding bedoeld in de wet van 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen alsmede voor de kandidaat-personeelsafgevaardigden.

A.5.1. In zoverre het Hof van oordeel zou zijn dat de in de prejudiciële vraag bedoelde categorieën vergelijkbaar zijn, meent de Ministerraad dat het in het geding zijnde verschil in behandeling redelijk is verantwoord.

A.5.2. Dat verschil in behandeling steunt volgens de Ministerraad op een objectief criterium, meer bepaald de aard van de rechtsbron waaruit de aanspraken van de betrokkenen ten aanzien van hun voormalige werkgever voortvloeien.

A.5.3. De Ministerraad meent eveneens dat met de in het geding zijnde bepaling een wettig doel wordt nagestreefd. Hij doet gelden dat de wetgever een tegemoetkoming van het Sluitingsfonds heeft willen bieden aan de werknemers van wie het ontslag, ofschoon het buiten de referentieperiode valt, nog een band heeft met de sluiting van de onderneming. Die band ontstaat volgens hem omdat die werknemers tussen het ogenblik van het ontslag en dat van de sluiting een gerechtelijke procedure hebben ingeleid om hun rechten te vrijwaren ten opzichte van hun werkgever.

De Ministerraad beklemtoont dat wanneer een werkgever aan een werknemer loon, vergoedingen of voordelen verschuldigd is krachtens een individuele of een collectieve arbeidsovereenkomst of krachtens de wet, en de werknemer, na het inleiden van een gerechtelijke procedure vóór de sluiting van de onderneming, een rechterlijke beslissing verkrijgt, hij dan beschikt over een uitvoerbare titel tot nakoming van de wet of van de individuele of collectieve arbeidsovereenkomst. De in het geding zijnde bepaling waarborgt volgens hem dat aan de werknemer alsnog wordt betaald wat hem op grond van de wet, de individuele arbeidsovereenkomst of de collectieve arbeidsovereenkomst toekomt en wat hij tot dan toe om redenen onafhankelijk van zijn wil niet had verkregen.

Indien daarentegen een dading wordt gesloten over nog verschuldigde lonen, vergoedingen of voordelen, worden de uit de dading voortvloeiende bedragen eisbaar op het ogenblik dat is overeengekomen in de dading. De Ministerraad meent dat die situatie niet vergelijkbaar is met de situatie van de werknemer die zijn aanspraken erkend ziet bij een rechterlijke beslissing, vermits hij in het laatste geval geen zeggenschap heeft over de datum van de uitspraak. Hij wijst daarbij erop dat de afbakening van de referentieperiode tot doel heeft de werknemer te vrijwaren voor de gevolgen van de sluiting wanneer de werkgever zijn sluitingsactiviteiten in de tijd spreidt.

A.5.4. De Ministerraad wijst erop dat het Sluitingsfonds aanvankelijk enkel tegemoetkwam wanneer de werkgever in gebreke bleef een « sluitingsvergoeding » te betalen en dat de tegemoetkoming later werd uitgebreid, in verschillende fasen, tot de opzeggingsvergoedingen, het loon en het vakantiegeld, en vergoedingen en voordelen verschuldigd krachtens de wet of een collectieve of individuele arbeidsovereenkomst. Hij doet daarbij gelden dat aan elke uitbreiding ook beperkingen in de tijd, plafonds voor tegemoetkomingen en na te leven formaliteiten werden verbonden, om aldus het opgezette - door de werkgevers betaalde - solidariteitsmechanisme te vrijwaren.

A.5.5. De Ministerraad is van oordeel dat de in het geding zijnde bepaling niet onevenredig is ten aanzien van de nagestreefde doelstellingen. Hij wijst erop dat de rechterlijke uitspraken waarvoor de in het geding zijnde bepaling een uitzondering maakt, beperkt blijven, doordat die uitzondering enkel geldt voor procedures die werden ingeleid vóór de sluiting van de onderneming en doordat de lonen, vergoedingen en voordelen die in aanmerking komen voor tegemoetkoming van het Sluitingsfonds duidelijk in de wet worden afgebakend. Hij doet bovendien gelden dat personen die een dading hebben gesloten niet elk recht verliezen, vermits zij, in zoverre aan hun arbeidsovereenkomst een einde was gekomen binnen de referteperiode, eveneens een beroep kunnen doen op de tegemoetkoming van het Sluitingsfonds. Daarnaast kunnen zij hun rechten vrijwaren via de wettelijke regels betreffende de samenloop van schuldenaars, bijvoorbeeld door aangifte te doen van hun schuldvordering in het faillissement. De Ministerraad wijst ten slotte erop dat de wetgever heeft geopteerd voor een ruime referteperiode, meer bepaald lopende van dertien maanden voorafgaand aan de sluitingsdatum tot twaalf maanden vanaf die datum.

- B -

B.1. Artikel 36, §§ 1 en 2, van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen, zoals gewijzigd bij artikel 17 van de wet van 11 juli 2006, bepaalt :

« § 1. De bepalingen van artikel 35, §§ 1 en 2 zijn van toepassing wanneer aan de arbeidsovereenkomst een einde is gekomen in de loop van de dertien maanden voorafgaand aan de data vastgesteld overeenkomstig de artikelen 3 en 4 tot het einde van een periode van twaalf maanden die een aanvang neemt op diezelfde data. Voor de werknemers die deelnemen aan de vereffeningswerkzaamheden van de onderneming wordt de periode van twaalf maanden die een aanvang neemt op de data vastgesteld overeenkomstig artikelen 3 en 4 op drie jaar gebracht.

§ 2. De in § 1 bedoelde termijnen zijn niet van toepassing op de ontslagen werknemers :

1° op wie de betaling van de opzeggingsvergoeding in maandtermijnen overeenkomstig artikel 39*bis* van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten van toepassing is, voorzover het enkel de bij artikel 39*bis* bedoelde vergoeding betreft;

2° die recht hebben op de aanvullende vergoeding bij brugpensioen bedoeld in artikel 8;

3° die het voordeel genieten van een beslissing uitgesproken na verloop van een gerechtelijke procedure, die vóór de sluiting geldig werd ingeleid, en dit voor de bedragen die voortvloeien uit deze beslissing ».

B.2. Het Hof wordt gevraagd of artikel 36, § 2, 3°, van de wet van 26 juni 2002 bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat de in paragraaf 1 van dat artikel bedoelde termijnen niet van toepassing zijn op de ontslagen werknemers die het voordeel genieten van een beslissing uitgesproken na verloop van een gerechtelijke procedure, die vóór de sluiting van de onderneming geldig werd ingeleid, terwijl die termijnen

wel van toepassing zijn op de ontslagen werknemers die het voordeel genieten van een dading die met de voormalige werkgever werd gesloten vóór de sluiting van de onderneming.

B.3. Uit de feiten van de zaak die hangende is voor het verwijzende rechtscollege blijkt dat de ontslagen werkneemster en de werkgever, vóór de sluiting van de onderneming, een dading hebben gesloten, waarin de werkgever zich, onder meer, ertoe heeft verbonden een maandelijkse vergoeding te betalen aan de werkneemster gedurende een afgesproken periode, verbintenis die de werkgever slechts is nagekomen tot aan het faillissement van de onderneming.

B.4. Op grond van artikel 27 van de wet van 26 juni 2002 werd bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening een fonds met rechtspersoonlijkheid opgericht, het « Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers » (hierna : het Sluitingsfonds). Het Sluitingsfonds wordt gefinancierd door middel van werkgeversbijdragen en door terugbetalingen - door de werkgever, de curator of de vereffenaar - van de door het fonds aan de ontslagen werknemers betaalde bedragen (artikel 56, eerste lid). De inkomsten kunnen ook bestaan in een financiering van de federale Staat (artikel 56, tweede lid).

B.5.1. Krachtens artikel 35, § 1, van de wet van 26 juni 2002 heeft het Sluitingsfonds onder meer als opdracht de lonen verschuldigd krachtens een individuele of collectieve arbeidsovereenkomst en de vergoedingen en voordelen verschuldigd krachtens de wet of krachtens een individuele of collectieve arbeidsovereenkomst aan de werknemers te betalen wanneer de werkgever zijn geldelijke verplichtingen tegenover zijn werknemers niet nakomt bij sluiting van de onderneming in de zin van de artikelen 3, 4 en 5 van die wet. Aldus beoogt de wetgever « de rechten van de werknemers te waarborgen in geval van sluiting van ondernemingen » (*Parl. St.*, Kamer, 2001-2002, DOC 50-1687/001, p. 4).

B.5.2. Onder sluiting van een onderneming dient, krachtens artikel 3, § 1, eerste lid, van de wet van 26 juni 2002, in beginsel te worden verstaan de definitieve stopzetting van de hoofdactiviteit van de onderneming, wanneer het aantal werknemers is verminderd tot onder het vierde van het aantal werknemers dat gemiddeld was tewerkgesteld in de onderneming tijdens de vier trimesters voorafgaand aan het trimester gedurende hetwelk de definitieve stopzetting van de hoofdactiviteit van de onderneming heeft plaatsgevonden. De sluiting

wordt geacht in te gaan op de eerste dag van de maand die volgt op die waarin het aantal tewerkgestelde werknemers gedaald is onder het vierde van het in artikel 3, § 1, eerste lid, bedoelde gemiddelde.

B.6.1. Het recht van een werknemer op tegemoetkoming van het Sluitingsfonds geldt, krachtens artikel 36, § 1, van de wet van 26 juni 2002, in beginsel slechts wanneer aan de arbeidsovereenkomst een einde is gekomen in de loop van de dertien maanden voorafgaand aan de sluitingsdatum tot het einde van een periode van twaalf maanden die een aanvang neemt op diezelfde datum.

Die bepaling gaat terug op de wet van 30 juni 1967 tot verruiming van de opdracht van het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers. De parlementaire voorbereiding van die wet vermeldt :

« In artikel 3 wordt verder gepreciseerd dat de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, die de voorwaarde is voor de betaling van het Fonds in de plaats van de werkgever, dient plaats te hebben in de periode die de twaalf [later : dertien] maanden vóór en de twaalf maanden na de sluiting van de onderneming omvat [...].

Het doel van artikel 3 bestaat hierin dat de werknemer zelfs dan wordt gevrijwaard, wanneer de werkgever de beëindiging van zijn activiteiten in de tijd heeft gespreid. In die onderstelling worden de diverse beëindigingen van arbeidsovereenkomsten (het moge nu gaan om arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd of voor een bepaalde tijd of een bepaald werk, om werknemers met minder of meer dan vijf jaar anciënniteit in de onderneming) beschouwd als beëindigingen die hun oorsprong vinden in het vooruitzicht of in de realisatie van de sluiting der onderneming [...] » (*Parl. St.*, Kamer, 1966-1967, nr. 445/1, pp. 2-3).

B.6.2. Daaruit blijkt dat de wetgever niet alleen de rechten van de werknemers die worden ontslagen op de dag van de sluiting van de onderneming heeft willen waarborgen, maar eveneens die van de werknemers van wie het ontslag kan worden geacht verband te houden met de sluiting. Hij is daarbij ervan uitgegaan dat er een verband is tussen het ontslag en de sluiting wanneer het ontslag plaatsvindt binnen bepaalde periodes vóór en na de sluiting.

B.7.1. Krachtens artikel 36, § 2, 3°, van de wet van 26 juni 2002 is de voorwaarde betreffende het tijdstip waarop het ontslag heeft plaatsgevonden evenwel niet van toepassing op ontslagen werknemers die het voordeel genieten van een beslissing uitgesproken na verloop van een gerechtelijke procedure die vóór de sluiting geldig werd ingeleid, en dit voor

de bedragen die voortvloeien uit die beslissing. Ontslagen werknemers die een gerechtelijke procedure hebben ingeleid vóór de sluiting van de onderneming hebben bijgevolg recht op een tegemoetkoming van het Sluitingsfonds voor de bedragen die uit de rechterlijke beslissing voortvloeien, ook wanneer aan de arbeidsovereenkomst een einde is gekomen vóór de in artikel 36, § 1, van de wet van 26 juni 2002 bedoelde periode van dertien maanden.

B.7.2. Ontslagen werknemers die vóór de sluiting van de onderneming met de werkgever een dading hebben gesloten betreffende nog verschuldigde bedragen, hebben daarentegen geen recht op een tegemoetkoming van het Sluitingsfonds wanneer het ontslag heeft plaatsgevonden vóór de in artikel 36, § 1, van de wet van 26 juni 2002 bedoelde periode van dertien maanden.

B.8.1. Krachtens artikel 2044 van het Burgerlijk Wetboek is een dading een contract waarbij partijen een gerezen geschil beëindigen of een toekomstig geschil voorkomen. Uit de rechtspraak van het Hof van Cassatie blijkt dat er pas sprake is van een dading wanneer beide partijen wederzijdse toegevingen doen om het geschil tussen hen te beëindigen of te voorkomen (Cass., 31 oktober 2005, *Arr. Cass.*, 2005, nr. 554).

B.8.2. De feiten van de zaak die hangende is voor het verwijzende rechtscollege doen ervan blijken dat een dading werd gesloten om een gerezen geschil betreffende het ontslag van een beschermde werknemer te beëindigen. Ofschoon de ontslagbescherming in beginsel van openbare orde is, kan een ontslagen werknemer rechtsgeldig afstand doen van zijn ontslagvergoeding zodra de re-integratie in de onderneming niet meer kan worden gevraagd of niet is ingewilligd (Cass., 16 mei 2011, *Arr. Cass.*, 2011, nr. 321) en kan die vergoeding in die omstandigheden bijgevolg ook het voorwerp uitmaken van een dading.

B.9. In tegenstelling tot wat de Ministerraad en het Sluitingsfonds beweren, zijn de in de prejudiciële vraag bedoelde categorieën voldoende vergelijkbaar ten aanzien van de in het geding zijnde bepaling. In beide gevallen gaat het immers om werknemers die werden ontslagen vóór de in artikel 36, § 1, van de wet van 26 juni 2002 bedoelde referentieperiode, en die een gerezen geschil betreffende nog door de werkgever verschuldigde bedragen hebben beëindigd, in het ene geval door middel van een dading, in het andere geval door middel van een gerechtelijke procedure die heeft geleid tot een rechterlijke beslissing.

B.10. Het in het geding zijnde verschil in behandeling berust op een objectief criterium, meer bepaald de aard van de akte waaruit de aanspraken van de ontslagen werknemer ten aanzien van zijn voormalige werkgever voortvloeien.

B.11.1. De parlementaire voorbereiding doet ervan blijken dat de in het geding zijnde bepaling teruggaat op een voorstel van de Nationale Arbeidsraad, vervat in zijn advies nr. 916 van 16 mei 1989 (*Parl. St.*, Kamer, 2001-2002, DOC 50-1687/001, p. 30).

Dat advies vermeldt :

« Door [...] termijnen in de wet in te bouwen, heeft de wetgever de tussenkomst van het Fonds beperkt tot de werknemers waarvan de beëindiging van hun arbeidsovereenkomst een verband toonde met de sluiting van ondernemingen.

In de praktijk valt het evenwel voor dat werknemers waarvan de arbeidsovereenkomst voor deze referteperiode een einde heeft genomen een gerechtelijke procedure bij de arbeidsgerechten tegen hun gewezen werkgever dienen aan te gaan ten einde bepaalde achterstallen op te vorderen.

Als gevolg van de vaak lange duur van deze procedure gebeurt het regelmatig dat dergelijke werknemers slechts een definitief vonnis bekomen op het ogenblik dat de onderneming van de werkgever reeds in faling is gegaan.

In toepassing van de voornoemde reglementaire bepalingen kunnen die werknemers dan geen beroep doen op het Fonds om de betaling van de hen bij de gerechtelijke beslissing toegewezen som te bekomen.

De Raad wijst erop dat er voor die werknemers een rechtstreeks verband bestaat tussen de sluiting van de onderneming en het feit dat de werkgever niet in de mogelijkheid is hen te betalen.

Derhalve is de Raad van oordeel dat de toepassing van het artikel 4 tot die werknemers uitgebreid moet worden » (Advies nr. 916 van 16 mei 1989 van de Nationale Arbeidsraad, pp. 45-46).

B.11.2. Daaruit blijkt dat de wetgever van oordeel is geweest dat de werknemers die vóór de referteperiode bedoeld in artikel 36, § 1, van de wet van 26 juni 2002 werden ontslagen en die vóór de sluiting van de onderneming een gerechtelijke procedure hebben ingeleid ter vrijwaring van hun rechten ten aanzien van de werkgever, zich in een situatie bevinden die een voldoende verband vertoont met de sluiting van de onderneming om een tegemoetkoming van het Sluitingsfonds te verantwoorden.

B.12. De termijnen waarbinnen de partijen tot de wederzijdse toegevingen komen die nodig zijn voor het sluiten van een dading, zijn in het algemeen veel korter dan de duur van een gerechtelijke procedure die tot een definitief vonnis leidt. Wanneer, zoals te dezen, een vóór de sluiting van de onderneming gesloten dading voorziet in een verbintenis voor de werkgever om gedurende een bepaalde periode de ontslagen werknemer een maandelijkse vergoeding te betalen en de werkgever die verbintenis ten gevolge van een faillissement niet langer kan naleven, bestaat er weliswaar « een rechtstreeks verband [...] tussen de sluiting van de onderneming en het feit dat de werkgever niet in de mogelijkheid is [...] te betalen ».

In beide vergeleken gevallen wordt weliswaar een rechtshandeling aangenomen die een einde maakt aan het geschil tussen de werkgever en de werknemer en waaruit de werknemer rechten kan putten ten aanzien van de werkgever. Toch heeft de dading niet dezelfde juridische draagwijdte als een rechterlijke beslissing, onder meer omdat die laatste beslissing wordt genomen door een onafhankelijke en onpartijdige rechter.

B.13.1. De Ministerraad en het Sluitingsfonds voeren aan dat het in het geding zijnde verschil in behandeling wordt verantwoord door het feit dat de werkgever en de werknemer bij een dading zouden kunnen anticiperen op een mogelijke sluiting van de onderneming en te kwader trouw een regeling zouden kunnen uitwerken waarmee misbruik kan worden gemaakt van de tegemoetkoming van het Sluitingsfonds.

B.13.2. Krachtens artikel 2053, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek kan een dading worden vernietigd in alle gevallen waarin bedrog of geweld heeft plaatsgehad. Die redenen van nietigheid zijn echter relatief. Zij beschermen het Sluitingsfonds dus niet tegen eventuele collusie tussen de werkgever en de werknemer.

B.14. Gelet op de door de wetgever nagestreefde doelstellingen en rekening houdend met de juridische aard van een dading, is het in het geding zijnde verschil in behandeling niet zonder redelijke verantwoording.

B.15. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 36, § 2, 3°, van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus gewezen in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 13 november 2014.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

A. Alen